

www. **ROVDYR** .org

FOLKEAKSJONEN NY ROVDYRPOLITIKK NR 2 – AUGUST 2012

Møte med grunnfjellet

- EFFEKTEN AV Å SNAKKE SANT • ROVVILTFORLIKET ETT ÅR ETTER • HÅP I HENGENDE SNØRE?
- UTTALELSER FRA LANDSMØTET I FNR • EVALUERING AV ULVESONEN • LEVENDE SPIST
- GENETIKK, ULV OG UTSETTING

www.rovdyr.org
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Postboks 40, 7701 Steinkjer

Telefon: 975 95 119

Telefaks: 74 12 65 01

E-post: aksjonen@rovdyr.org

Bankkonto: 4464.09.33434

Annonser

sendes til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk (se adresse over).

Annonser leveres som høyoppløselig PDF-fil. Bilder i annonsen må være CMYK og i 300 dpi. Fonter skal være «embedded». Alle farger i PDF-fila må være CMYK.

Stoff til ROVDYR

For å gjøre produksjonen av ROVDYR mest mulig effektiv ber vi om at stoff sendes på fil (helst worddokument) og gjerne på mail. Digitale bilder bør ha min. oppløsning 2,1 MB pixel - 1650x1200 JPEG fine/normal.

Stoffet sendes til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk
Postboks 40, 7701 Steinkjer
aksjonen@rovdyr.org

Redaktører:

Åsmund Ystad
Nils Solberg

Andre bidragsytere:

Karen Anette Anti
Andreas Skartveit
Lars Waade
Laila Hoff

Foto forsiden:
Karin Tørklep Sletten

Grafisk produksjon

Kreator Kommunikasjon AS, 3570 Ål
www.kreator.no

ISSN 1890-8306

Fra lederen

Med sannheten som våpen!

Nils Solberg

Gjennom årene har jeg ofte irritert meg over etterpåkloke mennesker som sier: Hva var det jeg sa!

Nettopp derfor er det med en litt vond smak i munnen jeg må erkjenne at jeg selv oftere og oftere sier nettopp det, hva var det jeg sa.

Når det gjelder dagens rovdyrpolitikk hender det faktisk stadig oftere: Hva var det vi sa! Vi som har vært med i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk noen år, får alltid rett i vår argumentasjon. Det er bare et spørsmål om tid.

Eksempelene er mange. Tidligere ble det hevdet det var en egen isolert sørnorsk jerve-stamme. Vi påsto det motsatte, jerven vandret enormt og måtte sees i en sammenhengende norsk/svensk bestand. Hvem fikk rett?

Det ble påstått av ulven bare tar de svakeste byttedyrene. Vi påsto det motsatte, ulven dreper når han føler for det uavhengig av byttedyrets kondisjon og helse. Hvem fikk rett?

Det ble påstått at ulven er sky og ikke angriper mennesker. Vi henviste til historien og mengder med nærgående ulv som har drept mennesker, mest barn. Nå er dette behørig dokumentert med den drepte dyrepasserer dyreparken Kolmården i Sverige og mengder med nærgående ulv så vel i Setskog som i Köping. Hvem fikk rett?

Hylekoret fra verneorganisasjonene har sammen med Miljøverndepartementet de siste 7 årene gjort alt for å holde gaupekvotene på et minimum. Vi har påstått at kvotene må kraftig opp for å komme i nærheten av vedtatt bestandsmål. Hvem fikk rett?

Det har blitt påstått at ulven dør ut pga. innavlsdepresjon om det ikke jevnlig kommer friskt blod fra Russland. Vi har

påstått i mange år at dette er det reneste tøv. Nå har Skandulv kommet med en rapport som konkluderer med at det kun trengs mellom 38 og hundre ulver i Sverige for å sikre overlevelsen på lang sikt. Hvem fikk rett?

Slik kan vi fortsette og fortsette. Og så er spørsmålet, hvorfor får vi rett? Grunnen er åpenbar: Vi snakker sant! Vi forholder oss redelig til erfaringsbasert kunnskap og forskning. Ser vi all nyere forskning i sammenheng med historiske fakta om store rovdyr får man et godt kunnskapsgrunnlag.

Store rovdyr er robuste saker og har en enorm evne til å finne hverandre når det nærmer seg parringstid. Og yngler det gjør de!

NRK sendte i vår, for en gangs skyld, et balansert program om vårt kulturlandskap som het «Levende landskap». Her fikk vi i beste sendetid se og høre at Norge er i ferd med å gro igjen fra fjell til kyst, og det går fort. Fremtredende forskere og Janne Solli, direktør i Direktoratet for naturforvaltning fortalte seerne at mange arter står i fare for å dø ut i norsk fauna. Disse artene er uløselig knyttet til utmarksbeitet. Det blir for meg totalt ubegripelig at det da ikke skal legges bedre til rette for nettopp å drive aktivt utmarksbeite over hele Norge og da mener jeg hele!

Om hundre år når dalførene våre har grodd igjen og matmangelen i verden er kritisk, er det i seineste laget å angre. Men det er mulig noen historikere da vil sitte og lese et 100 år gammelt tidsskrift som heter Rovdyr, og de vil tenke, de folkene som skrev dette hadde jammen rett!

Nils Solberg

«..,hvorfor får vi rett?
Grunnen er åpenbar:
Vi snakker sant!»

FOTO: LAILA HOFF

Rovviltforliket ett år etter

- håp i hengende snøre?

met for å bli. Store bjørnekader, fellingsforsøk og fellinger mange steder i landet i sommer, viser at det var mange flere hannbjørner å ta av.

Sene skadefellingstillatelser

Rovviltforliket sier « Det skal ikke være rovdyr som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområder for tamrein.»

Likevel fikk ulven gå omkring i Lesja hele våren og vente på at sauen kom ut beite, uten at hverken DN eller Fylkesmannen bruker muligheten som Naturmangfoldloven faktisk gir til å ta ut potensielle skadegjørere før de gjør skade. Dette er et eksempel på en dragkamp om fortolkningen om rovviltforliket, der vi må forstå forvaltningen slik at de mener at Stortingets presisering på dette området ikke inneholder noe nytt.

Kalvingsområder for tamrein

Enda dårligere stilt er tamreineiere som har fast forekomst av rovdyr i kalvingsområdene. Lite har skjedd, og det er fare for at mere tid vil gå til spille i et svarteperspill mellom Miljøverndepartementet og rovvilt-nemndene om hvem som har ansvaret for å holde rovdyra unna kalvingslandet, i den grad har tenkt å gjøre noe med dette i det hele tatt.

Jerven yngler i bøtter og spann

Rovviltforliket var tydelig på at bestandene skal ligge så nært vedtatt mål som mulig. Men den første sesongen med rovviltforliket har gitt oss ny rekord i antall jerveynglinger. I skrivende stund er det så langt registrert 69 jerveynglinger i 2012, ny rekord og langt over det nasjonale målet på 39 jerveynglinger. SNO har hatt hendene fulle med ekstraordinære uttak siden januar i år, men likevel må det forventes økende jerveskader over sesongen, stikk i strid med rovviltforlikets intensjoner.

Nei til mer effektiv lisensjakt på bjørn

For 2 år siden søkte Folkeaksjonen, sammen med Bondelaget, Skogeierforbundet og Njff, om dispensasjon fra forbudet mot bruk av «løs på drevet halsende hund» ved felling av bjørn. Slike hunder brukes med stor suksess i Sverige, også av norske jegere som har slike hunder.

DN avslo søknaden i august 2010, og i juni 2012 kom Miljøverndepartementets endelige avslag på vår klage. De hevder at slike hunder stresser bjørnene og utgjør en fare for husdyr på beite.

Håp i hengende snøre? Bjørn felt på vårsnø i Hattfjelldal i april.

Uttak av bjørn på vårsnø og nødverge for hund er på plass. Andre klare forbedringer er det vanskeligere å få øye på så langt.

ÅSMUND YSTAD

Seks hannbjørner ble tatt ut på ekstraordinære uttak på vårsnø i år. Dermed har forvaltningen kastet vrak på et omstridt forbud som har gitt svært mye unødvendig dyrelidelse i mange år.

Selv om fellingene utgjorde en liten del av lisenskvoten som ikke ble tatt ut i fjor høst, er det god grunn til å tro at dette har kom-

Nødverge for hund vedtatt i Stortinget

Fra 1. juli 2012 er det utvidet adgang til å felle vilt i nødverge. Dagens adgang til å felle vilt under direkte angrep på bufe, tamrein, gris og fjørfe vil også gjelde når hund angripes. Videre vil det bli adgang til å felle rovdyr i rovdyrsikkert hegn ved aktuell og betydelig fare for skade på produksjonsdyr eller hund.

Naturmangfoldloven § 17 slår fra før av fast at vilt kan felles under direkte

angrep på bufe, tamrein, gris og fjørfe. Stortinget vedtok i juni en lovendring som innebærer at hund innlemmes i bestemmelsen. Det blir dermed adgang til å avlive vilt også under direkte angrep på hund. Endringen i naturmangfoldloven § 17 er en direkte oppfølging av rovviltforliket 2011. Stortinget har også vedtatt en lovendring som gjelder nødverge i rovdyrsikkert hegn. Bestemmelsen gir adgang til avliving av rovdyr

som befinner seg i rovdyrsikkert hegn, når avliving må anses påkrevd for å fjerne en aktuell og betydelig fare for skade på produksjonsdyr eller hund.

FOTO TORE NORDBERG

Hundeeiere har heretter muligheter til å forsvare jaktthunder som angripes av ulv

Landsmøte i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

FOTO: TOR ARNE OLSEN

Lars Bendik Austmo, seniorrådgiver i Direktoratet for naturforvaltning innledet med foredrag om status for gjennomføring av rovviltforliket.

47 deltagere på landsmøtet, med medlemmene i landsstyret på fremste benk til venstre. Fra venstre Laila Hoff, Ola Arne Aune, Nils Solberg, Torvald H. Brinch og Vidar Helgesen.

ÅSMUND YSTAD

Årets landsmøte ble arrangert på Rica Hell Hotel i Stjørdal 1. og 2. juni 2012, med 47 deltagere fra lokallagene og landsstyret.

Møtet åpnet fredag kveld med foredrag med Lars Bendik Austmo fra Direktoratet for naturforvaltning. Tema var status for gjennomføring av Stortingets rovviltforlik. Austmo gikk gjennom de ulike delene av forliket jamført med den praktiske forvaltningen.

Lørdagen gikk med til vanlige årsmøtesaker. Landsstyret består etter landsmøtet av samme medlemmene som før, etter at leder Nils Solberg og styremedlemmene Laila Hoff og Torvald Brinch ble enstemmig gjenvalgt. Det samme ble varamedlemmene Ola Arne Aune, Eli Bjorvatten og Veronika Seim Bech.

Landsmøtet ble stødig ledet av ordfører Ola Stensgård, Folkeaksjonens styreleder i årene 2000 – 2004.

På grunnlag av tema og diskusjoner i landsmøtet ble følgende uttalelser vedtatt oversendt til Stortinget, Regjeringen og forvaltningen:

Uttalelser fra landsmøtet i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk 2012

1. Ulvesoneutvalget – et nytt overgrep.

Miljøverndepartementet (MD) har nedsatt et utvalg som skal evaluere erfaringene med ulvesonen. Til det har MD oppnevnt representanter som i det store og hele bor utenfor ulvesonen.

Dette er et nytt overgrep mot mindretallet, som hittil har fått hele belastningen med norsk ulveforvaltning. Ikke engang egne erfaringer skal folk i sonen få vurdere selv.

Landsmøtet i FNR ber MD ta ansvar for at folk og lokalsamfunn innenfor ulvesonen får legge fram sine erfaringer for Stortinget.

2. Rovdyr i kalvingsområde for tamrein.

Sørsamisk reindrift lider nå i kalvinga. Daglige angrep av rovdyr på reinflokkene på den mest sårbare tida, fører til store dyrelidelser og tap. Stortingets rovdyrforlik sier i punkt 2.2.19:

«Det skal ikke være rovdyr som representerer skadepotensial i kalvingsområde for tamrein»

Her har forvaltningen sviktet totalt, og landsmøtet i FNR krever at det straks set

tes i gang praktiske tiltak som hindrer nok en blodig sommer i reindrifta.

3. Ulv i prioriterte beiteområder

Landsmøtet i FNR henstiller til MD om at ulv som ferdes i prioriterte beiteområder skal tas ut/fjernes FØR de gjør skade. «føre var prinsippet» skal benyttes til beitedyras fordel, og som et virkemiddel i konflikt og forebyggende tiltak. Vedtak om dette skal besluttet av lokale forvaltnings organer.

4. Fellingsvederlag på jerv.

Lisensjakt på jerv effektuerer pr. i dag få individer av den opprinnelige satte kvote. Stortingets rovviltforlik sier at jerven også i framtiden skal forvaltes via lisensjakt. Da staten bruker titalls millioner på ekstraordinære uttak av jerv pr år, på til dels omstridte uttak av hi og helikopterjakt.

Landsmøtet i FNR ønsker at det må innføres et skikkelig fellingsvederlag for å sikre at antallet lisensfelling kan være et verktøy for å forvalte jerv i framtida. Dette vil øke interessen og fellingsprosenten.

Landsmøtet i FNR foreslår et fellingsvederlag på 50.000,- kroner per jerv som gjelder til bestanden er redusert til det lokale bestandsmålet.

Erfaringer med ulvesonen

Landbruksorganisasjonene og miljøvernorganisasjonene står sammen i ønsket om å bevare dagens ulvesone.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk var godt representert på seminaret. Her snakker Morten Buer fra FNR Østfold, mens utvalgets leder Reidar Åsgård lytter.

TEKST OG FOTO: NILS SOLBERG

Miljøverndepartementets utvalg for evaluering av ulvesonen inviterte organisasjonene til erfarings- og fagseminar om ulvesonen, 25. juni i år, på Gardermoen.

Formålet med seminaret var å komme med våre synspunkter og erfaringer med ulvesonen slik at utvalget skulle ha et bredest mulig erfaringsgrunnlag for sin innstilling til Stortinget som skal være ferdig 15 okt. Som kjent skal Stortinget behandle både ulvesonen og bestandsmålet for ulv i Norge på nytt til vinteren.

Spenningen var derfor stor blant de fram-møtte over hva som måtte komme av innspill og anbefalinger til utvalget.

Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag og Norges Sau og Geit hadde felles innspill ved Bondelagets nestleder Berit Hundåla. Disse organisasjonene ønsket sonen slik den er i dag uten justeringer. (Bonde og småbrukelaget dementerte senere dette)

WWF, Naturvernforbundet, Våre rovdyr og Framtiden i Våre Hender hadde felles innspill

ved Arnodd Håpnæs fra Naturvernforbundet: De ønsket sonen slik den er i dag men med en grensejustering med utvidelse vestover og nordover i Stor-Elvdal, Rendalen og deler av Engerdal.

Norges Skogeierforbund v/ Mikael Løken var klar på at ulvesonen må opphøre.

Norges jeger og fiskeforbund: Sonen må opphøre.

Kommunenes sentralforbund ved fylkesordfører i Hedmark Dag Rønning: Forstør eller fjern sonen.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk ved Nils Solberg: Nei til soner og kjerneområder.

Landbruksorganisasjonene og miljøorganisasjonene vil ha sone

Da står vi igjen med følgende konstellasjoner i forhold til innspillene til Ulvesoneutvalget. Norges Bondelag og Norsk sau og Geit står sammen med en samlet natur-

vernside om å beholde sonen. (ARR og Kurt Oddekalvs Miljøvernforbund ønsker sonen slik den er i dag uten grensejusteringer)

Norges skogeierforbund, Norges jeger og fiskerforbund, Kommunene og Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk ønsker sonen fjernet.

Nå er det selvfølgelig slik at FNR, respekterer alle organisasjoners meninger. Men det er ikke dermed sagt at vi forstår deres beslutninger. Norges Bondelag står selvfølgelig fritt til å behandle sine medlemmer innenfor ulvesonen som de vil, men for FNR er det ubegripelig.

I likhet med Stortinget ofrer de et mindretall i den tro at det skal gi gode løsninger for flertallet. Men når landbruksorganisasjonene, sammen med vernesiden, krever både ulvesone og dagens bestandsmål med tre årlige ynglinger av ulv i Norge, gjør de det selvfølgelig mye vanskeligere for Stortinget å stramme til norsk ulveforvaltning.

Medlemmene i Ulvesoneutvalget:

Utvalgets sammensetning:

- Reidar Åsgård (leder), nestleder, rovviltnemnda i region 5 (Hedmark)
- Norvald Illevold, ordfører Rendalen kommune
- Kristine Schneede, ass. fylkesmiljøvern-sjef, Fylkesmannen i Hedmark
- Kjersti Gram Andersen, fylkesmiljøverndirektør, Fylkesmannen i Østfold
- Eirik Milde, leder rovviltnemnda i region 4 (Østfold, Oslo og Akershus)
- Jonny Storbråten, rådgiver, landbruksavdelingen, Fylkesmannen i Oslo og

Akershus

- Anne Marie Sveipe, rådgiver, næringsutvikling, Oppland fylkeskommune
- Inge Even Danielsen, nestleder, Norske Reindriftssamers Landsforbund
- Kåre Gunnar Fløystad, nestleder, rovviltnemnda i region 2 (Vestfold, Telemark, Buskerud og Aust

Sekretær: Fylkesmannen i Hedmark Obsrvator: Direktoratet for naturforvaltning v/Knut Morten Vangen og Statens landbruksforvaltning v/Carl Erik Semb

Nestleder i Norges Bondelag, Berit Hundåla, snakket på vegne av Bondelaget, Sau og Geit og Småbrukarlaget og krevde fortsatt ulvesone og 3 årlige ulveynglinger)

Ulvesoneutvalgets seminar Gardermoen 25.06.12

Innlegg fra Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk, v/ Nils Solberg

NILS SOLBERG

Først vil jeg få takke utvalget for initiativet med et slikt møte som dette, der de forskjellige berørte aktørene innenfor norsk ulveforvaltning får mulighet til å bli hørt av utvalget. Spesielt de som i dag lever innenfor ulvesonen og har tilknytning til jakt og utmarksnæringene er ikke vant til å bli hørt av myndighetene, og jeg ber utvalget om å lytte ekstra godt til deres erfaringer.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en ung organisasjon med godt over 8000 aktive medlemmer, svært mange av disse bor innenfor dagens ulvesone. I våre vedtekter sier vi et klart nei til soner og kjerneområder. Jeg vil komme med begrunnelser for at vi nettopp er uenige i dagens forvaltningsregime av ulv i Norge.

I forarbeidene til dagens stortingsmelding fra 2004 var flertallet av organisasjonene, forvaltningen og forskerne som sitter her i dag invitert til å gi nettopp anbefalinger til Stortinget. Disse anbefalingene resulterte i NINA hefte 22. (ROSA rapporten) Rovvilt og Samfunn i Norge. Det sier seg selv at det ikke var lett å samles om et felles dokument, men anbefalingen var enstemmig. Gruppen frarådet Stortinget sterkt en sonering slik den senere ble i rovdrymeldingen. Det var også en generell oppfatning i Rosautvalget at de to foregående stortingsmeldingene hadde undervurdert omfang og kompleksitet av de problemer store rovdyr medfører. Mange her i dag vil sikkert stille seg spørsmålet om dagens stortingsmelding har lyktes bedre enn de to forrige.

Rosarapporten fremhevet blant annet:

Mange vil oppleve det som provoserende å skulle bo i et «reservat» som er påtvunget dem av krefter utenfra. Jo mer folks livsstil

og naturbruk påvirkes, jo mer konfliktfylt blir situasjonen.

Mye er imidlertid forandret siden rovvilt-meldingen ble vedtatt i 2004. For det første har vi med all tydelighet sett at ulvesonen ikke fungerer. For det andre ser vi at de som bor innenfor er sterkt i mot sonen og for det tredje har svenskene lagt seg flate for EU og har i dag ingen kontroll på sin ulveforvaltning.

Nettopp den totale mangel på beslutninger mht. bestandsmålene på ulv i Sverige skaper ingen forutsigbarhet innenfor ulvesonen, og de som bor der føler seg totalt overgitt til svensk politisk beslutningsvegring. Det er faktisk sjelden man ser så tydelige forskjeller på Norge og Sverige som nettopp i ulvepolitikken. Hovedgrunnen til dette er at svenskene flyktet fra landsbygda og til byene på 50 og 60 tallet pga. omlegninger i landbrukspolitikken. I Norge derimot ønsket man den gang å beholde folk på bygdene. Vi ser i dag en ny flukt fra de mest belastede ulveområdene i Sverige, jegerne selger sine hus og flytter og prisene på fast eiendom går ned.

Utvalget her i dag bør ta innover seg at et stort flertall av ordførere i sonen med samlede kommunestyre bak seg sier et klart nei til ulvesonen. Jeg vet med sikkerhet at flere ordførere vil slutte seg til denne uttalelsen i tiden framover. Ikke bare innbyggerne innfor sonen, men også ordførere og kommunepolitikere har faktisk et krav og en demokratisk rett til å bli hørt i langt sterkere grad enn det som til nå har vært tilfelle.

Det er hevet over en hver tvil at ulvesonen i dagens form aldri vil få aksept av ordførerne innenfor sonen. Kommer medlemmene i utvalget i oktober til å ignorere kommunenes klare beskjeder, så er det pga.

utvalgets egne politiske holdninger. Kom ikke etterpå og skyld på at dere ikke hadde fått klare beskjeder. Beskjeder som har kommet fra forskere i Skandulv, samfunnsforskere, politikere, vernesiden, næringsorganisasjoner, jegersiden og Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

I over ti år har Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk gjennom en offensiv satsning på informasjon og kunnskap bidratt til å legge premissene for en kunnskapsbasert rovdyrforvaltning i Norge. Vi ønsker derfor Miljøverndepartementets ønske om en mest mulig faktabasert forvaltning velkommen.

Nettopp ved å ta i bruk fakta og erfaringsbasert kunnskap er muligheten for å lykkes i ulvepolitikken størst. Til nå er det for mye følelser og synsing som ligger til grunn. Miljøverndepartementet har oppnevnt et ulvesoneutvalg som sitter her i dag. Det er ingen tvil om at representantene i all hovedsak kommer fra utsiden av ulvesonen. Vi i FNR er kritiske til denne sammensetningen av utvalget. Ikke engang egne erfaringer skal folk i ulvesonen få lov til å vurdere selv. Vi ber utvalget etterstrebe en objektivitet i sitt arbeide slik av folk innenfor ulvesonen ikke skal bli ofret av flertallet enda en gang! Det handler om folks hverdag og livskvalitet og ikke minst vår plikt til å bevare flere hundre år gamle norske kulturtradisjoner.

Tilslutt vil jeg minne om at ulvesonen verken har noe med ulvens biologi eller begrensede leveområder å gjøre. Ulvesonen er politikerskap!

Ulvesonen er ikke bare et demokratisk dilemma, den er et bevis på at flertallet i et demokrati ofrer et mindretall. Det er det allerede for mange eksempler på i vår historie.

Medlemmene i Ulvesoneutvalget:

Utvalgets sammensetning:

- Reidar Åsgård (leder), nestleder, rovviltneemnda i region 5 (Hedmark)
- Norvald Illevold, ordfører Rendalen kommune
- Kristine Schneede, ass. fylkesmiljøvern-sjef, Fylkesmannen i Hedmark
- Kjersti Gram Andersen, fylkesmiljøvern-direktør, Fylkesmannen i Østfold

- Eirik Milde, leder rovviltneemnda i region 4 (Østfold, Oslo og Akershus)
- Jonny Storbråten, rådgiver, landbruks-avdelingen, Fylkesmannen i Oslo og Akershus
- Anne Marie Sveipe, rådgiver, nærings-utvikling, Oppland fylkeskommune
- Inge Even Danielsen, nestleder, Norske Reindriftssamers Landsforbund
- Kåre Gunnar Fløystad, nestleder,

rovviltneemnda i region 2 (Vestfold, Telemark, Buskerud og Aust-Agder)

*Sekretær: Fylkesmannen i Hedmark
Observatør: Direktoratet for naturforvaltning
v/Knut Morten Vangen og Statens landbruksforvaltning v/Carl Erik Semb.*

Figur 1.

Figur 2.

Figur 3.

FOTO OG IDÉ: JESPER JÖNSSON,
VARGFAKTA.SE

Genetikk, ulv og utsetting

NILS SOLBERG

Dette er tre ord som skaper voldsomt uenighet i Sverige og Norge. Vernesiden vil ha i pose og sekk, mye ulv og tiltak mot innavl. Men i tillegg til at det gir store negative konsekvenser for folk og utmarksbruk, er det direkte ulogisk.

Men om vi nå tenker oss følgende scenario, at det faktisk skulle være nødvendig med nytt russerblod i den allerede russiske ulven vi har i Norge og Sverige. Hva burde man gjøre for å bedre genetikken?

Færre, ikke flere

Selvfølgerlig burde man skyte ut ulven i de revirene som er mest innavlet for å få mest mulig effekt av de siste innvandrede ulvene med «nytt blod».

Dette kan enkelt illustreres slik:

Fig.1 Vi har to vannglass som forestiller en liten og en stor ulvepopulasjon. (Bilde 1)

Fig.2 Vi tilsetter en lik del farge /nytt blod i begge glassene/populasjonene. (Bilde 2)

Fig.3 Effekten blir selvfølgelig størst i den minste populasjonen/glasset, og graden av innavl blir mikroskopisk. (Bilde 3)

Om svenske myndigheter (og noen få nordmenn) fortsatt er i den tro at ulven skal dø ut av innavlsdepresjon burde de i ren omsorg til ulven iverksette en storstilt ulvejakt der de skjøt ut storparten av ulverevirene i sin helhet. Eller for å beskrive det med glassene i illustrasjonen, de kan helle ut mesteparten av vannet!

Bombe fra Skandulv

Og ikke nok med det. Mens krangelen mellom Sverige og EU har handlet om det trengs 500 eller 1000 dyr eller mer for å sikre ulvens langsiktige overlevelse i Sverige, hevder ledende forskere nå at det holder med en brøkdel.

Forskerne i Skandulv på har på oppdrag fra Naturvårdsverket laget en ny rapport som ble presentert tidlig i juli i år. Det er en sårbarhetsanalyse på minste livskraftige populasjon av ulv. «Minimum viable population, MVA», der de konkluderer med at det rekkes med en ulve-

populasjon på min. 41 dyr, uavhengig av dagens innavlsgrad.

Videre sier de at det trengs max. 100 ulver om de tar forbehold om ekstremvær som hundreårsflom, jordskjelv og sykdom som skabb, parvovirus, valpesyke etc. Likevel har svenskene nylig importert 4 ulvevalper fra Russland til Skånes dyrepark der etterkommerne skal settes ut i 2014.

Vi står da igjen med to spørsmål og en konklusjon.

1. Hvor blått har svenskene tenkt at vannet i glassene skal bli?
2. Er politikerne ærlige nok til å helle ut vannet i det fulle glasset?

Konklusjon:

Det trengs kun 10 % av dagens norsk-svenske ulvepopulasjon for at den skal ha en betryggende langsiktig levedyktighet. Og det er før vi har tilført nytt russisk blod, uansett om det kommer naturlig vei eller fra dyreparker! Hvis det tilkommer ytterligere nytt blod i nåværende ulvepopulasjon trengs det færre enn 40 ulver i Sverige og Norge for å sikre ulven langsiktig overlevelse.

Biskopen vil ha en rovdyrpolitikk som trygger primærnæringen

FOTO: KIRKEN.NO

Solveig Fiske, biskop i Hamar, sier det er på tide at storsamfunnet må høre varselropene fra bønder og reindriftsnæringa.

- Kirken må tale tydelig om at vi trenger en rovdyrpolitikk som trygger primærnæringens livsvilkår, og rammer som gjør det til en god leveveg og et viktig bidrag til storsamfunnet, sa biskopen i sitt visitasforedrag i Engerdal i vår.

Biskop Solveig Fiske

Hun fortsatte: -Ja, jeg vil si at tida er inne til å trekke den slutningen at rovdyrpolitikken i Norge må forandres slik at en ikke ødelegger livsgrunnlaget for primærnæringene med sau og rein. Storsamfunnet må åpne ørene og høre varselropene fra folk som vet hva de driver med og som har erfaring og kunnskap opparbeidet gjennom generasjoner!

En annerledes morgen, på tur til jobb

TEKST OG FOTO: VIDAR HELGESEN

Denne ulven var uheldig og kom under en høy firehjulstrekker

Viltpåkørsler er aldri hyggelig. Det kan føre til store lidelser for dyr, mennesker og skader på biler.

Men som et par ordtak sier "ingen regel uten unntak", eller "aldri så galt at det ikke godt for noe". Jeg tror det er dekkende for min lille historie.

Viltpåkørsler skjer oftest med hjortevilt. Men ingen slike dyr kommer opp i sånn verdi, og skaper så mye følelser, som det dyret jeg traff i Stor-Elvdals dype skoger en tidlig vårdag, på vei til jobb.

På vei nordover i mørket, på østsiden av Glomma, fikk jeg brått se en skygge rett foran bilen. Uten å rekke å bremse hører jeg en rumlene lyd under bilen og skjønner fort at dette ikke gikk bra for det jeg traff, uten at jeg da visste hva det var.

I takspeilet ser jeg et dyr som snurrer rundt seg selv og mens jeg følger med i speilene rygger jeg bakover og rundt dyret jeg traff. Til min store overraskelse ser jeg en stor ulv som omtåket og haltende lener seg mot rekkverket.

Det er lett å se at den er hardt skadd der den forgjeves prøver å komme over rekkverket. I stedet tar den sats i liggende stilling og bykser under rekkverket for deretter å rase ned i en bratt og steinet bekkedal hvor ulven blir borte i skumringen.

Jeg satt i bilen noen sekunder og tenkte at nå Vidar, har du laget et helvete for deg selv. Jeg har jo aldri lagt skjul på hva jeg mener om ulv, og deltatt aktivt i ulvedebatten i mange år.

På mobilen finner jeg fram nummer til SNO lokalt, ringer og får svar med en gang.

Jeg har kjørt på en stor ulv sier jeg. Det blir stille i andre enden ei lita stund, som om personen i andre enden trenger litt tid på morgenkysten for å tenke ut at det fortsatt er over 14 dager til 1. april.

SNO kommer raskt på åstedet, og jeg forteller hva som har skjedd. Våpen blir ladd, og vi går i retning hvor ulven forsvant.

Vi går av veien, og ca. 30 m unna ser vi ulven ligge helt rolig, helt uten reaksjon på at vi kommer mot den. Det hele ender til slutt med et velrettet skudd og ulven er død.

Jeg er veldig glad for at ulven døde raskt, og at mer ettersøk ikke var nødvendig.

I lokalavisa dagen etter stod følgende å lese: «Ulv regelrett overkjørt av høy firehjulstrekker.»

*«I lokalavisa dagen etter
stod følgende å lese:
"Ulv regelrett overkjørt
av høy firehjulstrekker.»*

Jeg ble litt overrasket, hva hadde nå det med saken å gjøre? Men jeg roet ned etter å ha sjekket i leksikon at ordet «regelrett» kan

brukes som synonym for «forskriftsmessig». Og som følge av at jeg kjørte en såkalt høy firehjulstrekker ble det gledelig nok ingen skader på bilen.

Rovdyrpolitikk på facebook

Noen av våre lesere har sikkert lagt merke til at FNR har sin egen facebookside.

Selvfølgerlig skal vi være på facebook, like selvfølgerlig som at vi skal ha vår internettside www.rovdyr.org.

Rovdyrpolitikken opptar mange, derfor har vi også vårt eget tidsskrift som du nå holder i hånden. Rovdyrbladet kommer selvfølgerlig altfor sjelden ut til oss, men vi har rett og slett ikke råd til å sende ut flere blad. Vi er på sparebluss som vi har vært siden oppstarten for over ti år siden.

Uansett, facebook er ikke vår arena selv om vi har 4000 medlemmer på vår gruppeside. Diskusjonene der går høyt og det er bra. Men det er stort sett sirkus uansett hvor man befinner seg i manesjen.

Rovdyrpolitikken bestemmes i en annen manesje og den heter Stortinget. Forbered deg til valget!

Men husk det skjer ikke på FACEBOOK!

NILS SOLBERG

Levende spist

Færre gauper,
men fortsatt over målet

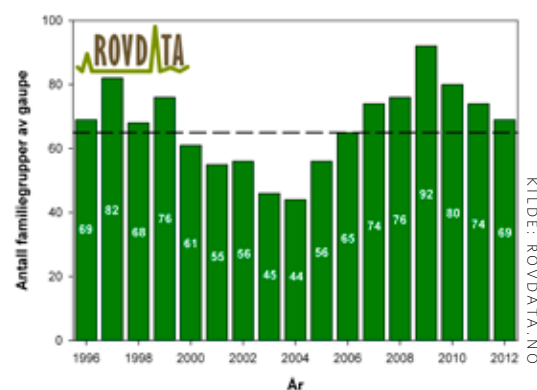
ÅSMUND YSTAD

Gaupebestanden i Norge er redusert for tredje året på rad. 69 registrerte familiegrupper i Norge i 2012 er fem færre enn året før, men fortsatt over det nasjonale bestandsmålet på 65.

Nytt i fjor var at forskere fra Norge og Sverige utviklet en modell som beregner hvordan gaupebestanden trolig vil utvikle seg framover i tid. Bestandstallene viser nå at prognosen for i vinter traff godt på landsbasis.

Regionalt var det imidlertid variasjoner, og i region 2 Sør-Norge ble det dokumentert en økning til 16 familiegrupper i motsetning til prognosemodellen som tilsa en reduksjon til under bestandsmålet på 12 i Buskerud, Telemark, Vestfold og Aust-Agder. Miljøverndepartementets halvering av gaupekvoten til vinterens gaupejakt i region 2 var med andre ord grunnløs.

I rapporten på antall familiegrupper i 2012 er det også utarbeidet prognoser for bestandens størrelse kommende vinter. Etter at Rovdata har lagt inn årets resultat av gaupejakta i modellen er estimatet på cirka 70 familiegrupper på landsbasis før jakt i 2013.

KAREN ANETTE ANTI

Bildet viser ei reinsimle, som først er blitt jagd utenfor en skrent, og senere spist på av en jerv mens den fortsatt levde.

Bildet var i media i slutten av april, bl.a i VG. På nettsidene til VG ble det lagt inn mye kommentarer fra leserne. Og jeg må virkelig si at flertallet av disse kommentarene, nesten slo lufta ut av meg.

Jeg har alltid visst synet på reindrifta, hos folk flest, er preget av mye uvitenhet og fordommer. Men at flertallet av kommentarene var direkte hatske i sitt innhold, hadde jeg ikke forventet. Uvitenheten om Norges eneste urfolksnæring, reindrifta, var mye større enn jeg i min villeste fantasi hadde trodd.

Jeg synes uansett det er viktig at the real facts om konsekvensene av en ukontrollert rovdyrforvaltning må fram, uansett hvordan folk måtte reagere.

Når folk i sine kommentarer kan få seg til å si at jerveangrep på rein er vår egen skyld, ja da er det så mye uvitenhet blant folk. Og hvis politikere og forvaltere har dette synet er det ikke rart rovdyrpolitikken i Norge er så feilslått.

Å finne rovdrydrept rein, og noen ganger rein som ennå lever etter angrep, er hverdagen til reineiere. Men det er likevel så grusomt at det nesten er slik at man ikke

klare å forholde seg til denne virkeligheten. Det er også dette våre barn må oppleve, selv om vi prøver å skåne dem for dette. Men ingen kan for evig skånes for virkeligheten.

Man må bare forholde deg til disse grusomhetene, og vite at det er dette som er konsekvensene av den rovdyrpolitikken som føres. Vite at det er dette flertallet vil.

Det er da avmakten, sinnet frustrasjonen og sorgen slår inn. Det eneste vi kan gjøre er å finne kadaver, avlive i hjelrevne rein og tilkalle SNO for å dokumentere skadene. Ellers må vi bare observere hvordan rovdyprene plager og dreper reinen. Det å ikke få lov til å verne dyra sine for slike grusomheter gjør avmakten og frustrasjonen enorm.

Dette er etter min mening statsstøttet dyreplageri, vedtatt av de som aldri trenger å forholde seg til denne hverdagen. Alle de som langt borte fra naturens brutale virkelighet bare kan nyte tanken på at det i skogen og i fjellet finnes rovdyr. Stolte ulver, søte bjørner, mektige ørner, klønede jerver og lekne gauper. Disse menneskene kommer alt for sjelden til å bli konfrontert av sine barn, om hvorfor rovdyr får lov til plage og drepe dyra våre.

Jeg skulle så inderlig ønsket at det finnes en fremtid der mine barn og andre fremtidige reineiere ikke daglig behøver å oppleve denne virkeligheten. Det finnes dessverre dager da jeg ikke lenger tror på denne drømmen.

På turné med Hermann og bjørnen

Fullt hus med Hermann Sotkajærv i på årsmøte i FNR Gauldal lokallag på Størens Bakeri.

Over 1200 personer har hittil fått servert kunnskap om bjørn og bjørnejakt fra øverste hylle, på Folkeaksjonens foredragsturne med Hermann Sotkajærv.

: ÅSMUND YSTAD

Fra Saltdal i Nordland, til Mysen i Østfold, via trøndelagsfylkene, Hedmark og Oppland, har FNR-medlemmer og andre fått muligheten til å ta del i Hermanns erfaringer og kunnskap om bjørn i naturen. For oss i Folkeaksjonens ledelse og lokallag har det vært en anledning til å gi noe tilbake til våre medlemmer, noe ekte og fascinerende men samtidig virkelighetsnært.

Oppmøte har vært upåklagelig med mange fulle hus. De fleste foredragene har vært i samarbeid med våre lokallag, men vi har også besøkt flere skoler. Og tilbakemeldingene fra publikum har vært gode. Hermann har noe til de fleste, enten de er ute etter praktiske tips til sporing, jakt og ikke minst trening av bjørnehund, eller de bare ønsker å høre historier fra bjørnejakt i Pasvik, Finland eller Russland.

Bjørnejakt for viderekomne. Dagen etter foredrag i Selbu, møtte deltagere på kommunens skadefellingslag Hermann Sotkajærv for å diskutere bjørnejakt i praksis.

Der det har vært interesse og anledning, har vi også formidlet møter mellom Hermann Sotkajærv og medlemmer i lokale skadefellingslag, for å kunne diskutere praktiske utfordringer direkte.

Vi i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er overbevist om at mulighetene til å påvirke rovdyrpolitikken ligger i å være best på kunnskap. Og jo flere som kan ta del i dette, jo bedre er vi rustet.

Til høsten regner vi derfor med en ny runde med foredrag, etter at lisensjakta er over og bjørnen har sovnet for vinteren. Hvis interessen er der, vil FNR arrangere kurs for alle som er interesserte i å lære om bjørnejakt av Hermann Sotkajærv.

Møte med grunnfjellet

FOTO: ASMUND YSTAD

LARS WADE,
SKOEN FOLKE-
HØGSKOLE

Man møter mange mennesker i reisen i inn og utland. Selv er jeg lærer på Skoen Folkehøgskole, og har linjeansvaret for Jakt og fiske - i Norge og USA. Vi driver med det aller meste når det gjelder tradisjonell

Hermann Sotkajærv
og bjørnen.

jakt, fangst og fiske. Av mer spesielle ting er buejakt en viktig del av året.

I denne forbindelse møter vi mange mennesker, både selgere av forskjellig utstyr og mer eller mindre profesjonelle jegere. Også i Norge har vi i de senere årene fått mange høyprofilerte, mediafokuserende utøvere av jakt og fiske. Disse,

i lag med ulike media og organisasjoner, ønsker å målbære meninger om både jakt fangst, samt være talsmenn for både rovdyrpolitikk og friluftsliv i landet.

Noen sjeldne ganger, treffer vi personer som er usminket og ærlige, og som ikke har en salgsarena, eller ønsker å presse gjennom støtte for en eller annen mening. Enda sjeldnere møter vi personer som i tillegg har mye kunnskap, både teoretisk og praktisk – og med integriteten i behold.

Magiske opplevelser

Skoen Folkehøgskole har som slagord "magiske opplevelser" - det er sjelden at vi som ansatte opplever disse i forhold til elevene. Men en lørdag i mars, under foredraget med Hermann Sotkajærv, hadde både elever og lærer et magisk øyeblikk.

Makan til usminka, kunnskapsrik

framstilling av virkeligheten, kan nok bare gjøres av personer som Herman. Kravene er nok å ha tilbragt så mye tid ute, og pleiet kjærligheten til natur, jakt og friluftsliv på en slik måte, og i slike mengder, at han har forent sin åpenbart nesten uendelige teoretiske kunnskap med den hardt ervervede praktiske erfaringen. Det er nok noe av dette som gjør Herman så troverdig i sitt uttrykk.

Selve foredraget er en fantastisk reise gjennom denne teoretiske og praktiske kunnskapen, ervervet gjennom mange år i felten.

Mange spørsmål ble stilt til Herman på slutten av dagen, noen er etter min mening meget vanskelige. Herman svarte kort, enkelt og reflektert - uten skjulte agendaer, men med særdeles høy grad av integritet.

Det er fredag klokken 12, og ute steiker vårsola

TEKST OG FOTO: LAILA HOFF

Gymsalen på Mosjøen Videregående skole er fylt til randen av, for det meste av ungdommer fra 16 til 20 år. Noen er russ, noen skal hjem til mor og noen skal snart på kjærestebesøk, men her sitter de samlet i en fullsatt sal, fredag etter lunsj og det er musestille.

De er kommet for å høre Hermann Sotkajærv snakke om bjørn og bjørnejakt. Hans fortellerkunst, kunnskap og erfaring gjør dette til en seanse enhver pedagog kunne misunne ham.

Hermann Sotkajærv er et stort navn i jegerkretser, han er omspunnet av myter og historier.

Han innehar et unikt historisk materiale

om bjørn i norsk natur, og har bilder og film som er produsert lenge før viltkamera og nymotens teknikker. Likefullt er hans materiale oppdatert med film fra nye møter med bjørn.

Det er bjørnejakt han er mest kjent for, men det er totaliteten i hans kunnskap som imponerer. Få vet mye om bjørn i Norge, derfor er vi i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk svært fornøyd med det samarbeidet vi har etablert. Det gjør oss i stand til å drive kunnskapsformidling om bjørn og bjørnejakt fra øverste hylle.

Foredragene rundt om har samlet fulle hus. Jeg merket

meg særlig en gammel same og fangstmanns mange spørsmål og store vitebegjær. Han hadde så stor kunnskap at han hadde mye å spørre om.

Foredragene fortsetter. Nye plasser får besøk. Det er bare å glede seg.

Hermann Sotkajærv forteller om bjørn og bjørnejakt til full sal på Mosjøen Videregående skole

Nye medlemmer i de regionale rovviltnemndene

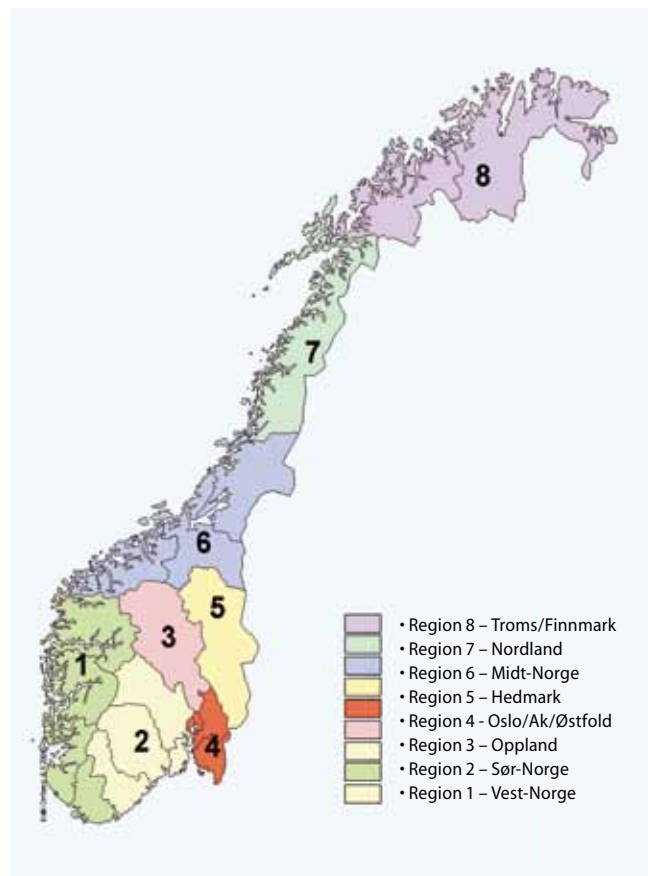
ÅSMUND YSTAD

Miljøverndepartementet har oppnevnt nye medlemmer i de 8 regionale rovviltnemndene, på grunnlag av innspill fra Fylkestingene etter Fylkestingsvalget 2011. Disse blir sittende til

2015, med unntak av representanter fra Sametinget som sitter til valget i 2013.

De valgte lederne i nemndene er uthevet med fet skrift.

Faste medlemmer:	Varamedlem:
Region 1 - Vestlandet	
Noralv Distad Oddny Omdal Marit Barsnes Krogsæter Sveinung Stensland Sveinung Valle	Jenny Følling Nils P. Støyva Benthe Bondhus Inghild Vanglo Benjamin Grønvold
Region 2 - Aust-Agder, Telemark, Buskerud og Vestfold	
Jørund A. Ruud Unni Hanson Lene Vågslid Kåre Gunnar Fløystad Anne Sandum	Maiken Messel Beate Marie Dahl Eide Edvard Mæland Øyvind Hunskaar Ole Johnny Stavn
Region 3 - Oppland	
Ivar Odnes Mariann Isumhaugen Simon Strumse Olaf Nils Diserud Jøran Ødegård Lunde	Gerd Myklebust Wang Ragnar Nordgreen Eivind Snorre Brenna
Region 4 - Østfold, Akershus og Oslo	
Eirik Milde Vibeke Limi Siri Hov Eggen Siv Jacobsen Espen Ophaug	Annelise Høegh Nils Aage Jegstad Lars Salvesen Per Inge Bjerknes Bente Frederikke Stensrød
Region 5 - Hedmark	
Arnfinn Nergård Reidar Åsgård Berit Haveråen Tone Coucheron Jon Anders Mortenson	Mari Gjestvang Torill Tjeldnes Terje Andreas Hoffstad Kjell Arne Hanssen Maths Mortensson
Region 6 - Midt-Norge	
Arne Braut Toril Melheim Strand Siw Bleikvassli Bjørn Engen Ida Marie Bransfjell Sten Jønsson	Gunnar Alstad Kjersti Tommelstad Karianne Tung Charles Tøsse Algot Jåma Maja Britt Renander

Region 7 - Nordland	
Thomas Norvoll Ann Hege Lervåg Dagfinn Olsen Arild Pettersen Inga Betty Kappfjell Anne Wiik	Nina Kuhmunen Oskal John Kappfjell Kim-Remi Sandvær Trond Andreassen May Valle Margunn Ebbesen
Region 8 - Troms og Finnmark	
Willy Ørnebakk John Roald Karlsen Fred Johnsen Odd Iver Nilsen Sara Trine Noodt Sigurd Hestdal	Berit Oskal Eira Berit M. P. E. Eira Widar Skogen Anne Grete Normann Svein Iversen Lise Svenning

Nyttig kunnskap?

Landbruksorganisasjonene og miljøvernorganisasjonene står sammen i ønsket om å bevare dagens ulvesone.

ANDREAS SKARTVEIT

Svensk radio hadde i mange år eit fast radioprogram som heitte Värdeöst vetande, nyttelaus kunnskap. Det var eit underhaldningsprogram der poenget var å ironisere over alt det rare folk tok seg bryet med å skaffe seg kunnskap om, ein kunnskap som dei så gjekk rundt og briska seg med.

Kunnskap er mangt. Vi har vel alle høyrtduren av kunnskapskverna, munnen der kunnskapen renn som i ei elv om våren, til plage for dei som er omkring. Ikkje alt er like interessant. Ikkje alt er like sant heller, i alle fall ikkje alltid.

For verdien av, og interessa for, kunnskap varierer med tid og stad. Det som er gyldig, og interessant kunnskap i ei tid, er heilt borte i ei anna tid.

Då eineveldet var på høgda, var det stor interesse for det som hende på slottet, rundt kongefamilien. Ein glad bulletin frå hoffet kunne fortelje at kongen i dag tidleg var på do, med godt resultat, at dronninga hadde slept ein fis, og at prinsen hadde rapa to gonger.

Sidan har det gått tilbake med kongane, og vi får lite nytt av dette slaget.

Men nye aktørar trengjer seg inn i historia og krev plass. Og dei skaper seg plass i media, også i riksmidia, vår tids scene.

Ein aktør som har hatt god karrierestigning siste tiåra, er ulven. Ein gong var han hata

og avskydd av alle, baktalt i eventyra og forbanna av samar og bønder.

No har han trengt seg inn i dei finaste salane, i nasjonalforsamlingane rundtom, der alvorstygde kvinner og menn prøver å skaffe han ei trygg og sorglaus framtid. EU, som elles har litt av kvart å stelle med, har omsorg for ulven. Sverige er EU-medlem, og får brev frå Brussel om å auke ulvetalet. Miljøministeren, frå bondepartiet, med samar og bønder i ryggen, er plaga og vrir seg på TV.

Og ulven sjølv kjenner den milde medvinden historia har gitt han. Han blir tryggare og tryggare og dukkar opp der han ikkje har vore på hundreår.

Og når han dukkar opp, er media på plass. Det er nesten som eit lite statsbesøk. Det er berre flagget og musikken som manglar. Ein arbeidarpolitikk har sett ein ulv i Austmarka, ved Oslo. Stornytt.

Og ein ungdom, ein eittårig ulv, dukka opp på Nesodden, ei stillferdig bygd sør for Oslo der dei må i båt for å kome til Oslo. Og løpa-

ren vart rulla ut i media. Og vi fekk ein heil roman om denne ulven. Han var først og fremst ute etter å finne nokon å pare seg med. Det

er ikkje så uvanleg i romanar.

3.mars drog han heimifrå, frå Finnskogen, og ut i verda. Han var ein tradisjonell, modig romanheld. For å kome vidare vestover, kryssa han Glomma, til og med to gonger. Det har ingen ulv gjort før, kan dei slå fast som har slik kunnskap. 12.april sto han ved Oslofjorden. Der snudde han. Fjorden var for brei, og dessutan salt. Det likte ikkje ulven. Seier kunnskapen, dei

Andreas Skartveit

FOTO: NYEBILDER.NO

som veit slikt. 17.april passerte han svenskegrensa. Finn han seg ei tisper der, blir han truleg verande der. Seier kunnskapen. Ein trenaromanlesar vil meine at dette høyrer rimeleg ut. Men den same lesaren vil også vite at forholdet ikkje treng å bli varig. Mangt hender. Og det finst mange tisper, om ikkje over alt.

Men det er meir å vite om denne gjesten. Menyane ved statsbesøk er alltid godt stoff. Etter at denne ulven drog frå Finnskogen, har han ete på ein død elg ved Kløfta. Mellom Hvitsen og Drøbak har han ete eit rådyr og ein hare. Og vel heime i Sverige har han truleg meska seg med eit nytt rådyr.

Kunnskapsmengdene, produserte med teknikk og skattepengar, presser seg på. Men det er ting vi ikkje får vite, som vi fekk vite om kongane i eineveldet.

Å gå laus på ein død elg er ikkje risikofritt. Korleis hadde han det med magen, med skiting, fising og raping? Vi får ikkje heile historia. Vi vil ha alt.

Og no er gjesten reist. Men det er berre å vente på neste besøk, av desse halvsvenske, halvrussiske og halvfinske notabilitetane.

For det er så visleg laga i verda at det er svenskar og russarar som har påtatt seg ansvaret for å halde austsida av Glomma med ulv. Austmarka og Nesodden er berre ein ekstragevinst.

«Å gå laus på ein død elg er ikkje risikofritt. Korleis hadde han det med magen, med skiting, fising og raping? Vi får ikkje heile historia. Vi vil ha alt.»

Folkeaksjonens ledelse og politikk:

Landsstyrets medlemmer:

Nils Solberg, Halden
Landsstyrets leder

Tlf. 479 11 542

e-post: nils.solberg@rovdyr.org

Laila Hoff, Hattfjelldal.
Bonde, lærer og daglig leder
Tlf. 920 51 459

Karen Anette Anti
Troms
Reineier

Torvald H. Brinch, Oslo.
Advokat
Tlf. 950 48 909

Vidar Helgesen, Rena
Laffer
Tlf. 917 46 796

Ola Arne Aune
Biolog og gårdbruker
1. vara

Veronika Seim,
Sivilagronom
2. vara

Eli Bjorvatten, Vegårshei 3. vara

Ansatte:

Åsmund Ystad: Daglig leder
Tlf. 975 95 119 • aksjonen@rovdyr.org

Lars Erik Brattås: Webmaster

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

er en landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon med formål å endre dagens rovdyrpolitikk. Økende bestander av store rovdyr gir ikke bare konflikt mellom nærings og verneinteresser. Det handler om mange folks livskvalitet i hverdagen.

Skogen og utmarka er viktig for vår livskvalitet. Dagens rovdyrpolitikk truer mye av det som gjør det meningsfullt å bo i Distrikts-Norge.

Jegere og utmarksbrukere er kulturbærere. Vår fantastiske natur med et rikt biologisk mangfold er et resultat av flere tusen år med allsidig utmarksbruk. Dette er faktisk grunnlaget for vår opprinnelige eksistens og bosetting i Norge.

Det er kunnskapsløst og historieløst hvis disse rike tradisjonene skal vike for urbane myter om at Norge består av urørt villmark.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en viktig stemme i rovdyrdebatten. Med kunnskap, ansvarlighet og engasjement bidrar vi til økt kompetanse som skal gi grunnlag for en ny politikk med aktiv forvaltning i stedet for strengt vern av rovdyr i Norge.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk sier:

- Ja til lokal forvaltning
- Ja til effektivt uttak av skadedyr
- Nei til kjerneområder og rovdyrsoner
- Nei til fast ulvestamme i Norge

Medlemskontingent er kr 250,-
for hovedmedlem i 2012.

Øvrige familiemedlemmer betaler
kr. 100 pr. person. Ungdom under
25 år betaler også kr. 100 pr. person.

Fine premier til Folkeaksjonens gode ververe

Verv 5 medlemmer og velg mellom:

Genser:
Norsk Natur er herlig – uten ulv

Trekopp med logo

6 små glass med logo

Medlemskontingent er kr. 250 for hovedmedlemmer, kr. 100 for øvrige familiemedlemmer (skriv navn på hovedmedlem) og kr. 100 for ungdom under 25 år (skriv fødselsdato).

☐ Jeg melder meg herved inn som medlem i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

☐ Jeg har vervet 5 nye medlemmer og ønsker meg:

☐ Folkeaksjonens genser ☐ En trekopp med logo ☐ 6 små glass med logo

Navn:.....

Adresse:..... Dato:

Postnr./Sted:..... Telefon:

Innmeldingsskjema sendes:

Folkeaksjonen
ny rovdyrpolitikk,
Pb. 40, 7701 Steinkjer

aksjonen@rovdyr.org
Telefon: 975 95 119
Telefax: 74 12 65 01
Bankkonto: 4464.09.33434

Varer med Folkeaksjonens logo

T-skjorte:

Norsk Natur er herlig – uten ulv

Størrelser: S – M – L – XL – XXL kr 100,- pr. stk

Genser:

Norsk Natur er herlig – uten ulv

Størrelser: M – L – XL – XXL kr 250,- pr. stk

Caps.

Farge rød eller blå

Caps. Regulerbar størrelse kr 50,- pr. stk

Trekopp

FOTO: LILLIAN GRIMSGÅRD

Trekopp kr 300,- pr. stk

Drammeglass

FOTO: LILLIAN GRIMSGÅRD

2 glass kr 100,-. 6 glass kr 300,-

Lommelykt

Lommelykt kr 100,- pr. stk

FOTO: LILLIAN GRIMSGÅRD

Kortholder

FOTO: LILLIAN GRIMSGÅRD

Kortholder kr 275,- pr. stk

Bruk dette bestillingsskjemaet og send til oss i post eller på faks.

Du kan også skrive bestillingen i en e-post og send til aksjonen@rovdyr.org

Varenavn	Antall	Størrelse	Pris pr. stk	SUM
T-skjorte Norsk natur er herlig –uten ulv!			100,-	
Genser Norsk natur er herlig – uten ulv!			250,-	
Caps med logo. Sort farge			50,-	
Caps med logo. Rød farge			50,-	
Trekopp med logo			300,-	
Drammeglass med logo. 2 -pack.			110,-	
Drammeglass med logo. 6 - pack.			300,-	
Lommelykt med logo			100,-	
Kortholder med logo			275,-	

Sum kr _____

Jeg bestiller herved de varer og det antall som jeg har markert på bestillingsskjema.
Frakt og omkostninger på kr. 55 pr. sending kommer i tillegg.

Navn:

Adresse: Dato:

Postnr./Sted: Telefon:

E-post:

BESTILLINGSSKJEMA SENDES:

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk,
Pb. 40, 7701 Steinkjer

aksjonen@rovdyr.org
Telefon: 975 95 119 • Telefax: 74 12 65 01
Bankkonto: 4464.09.33434

Nye medlemmer skrives inn på FNRs stand i Vikingskipet på Hamar.

God stemning og mange nye medlemmer på Villmarksmessene

TEKST OG FOTO: ÅSMUND YSTAD

Villmarksmessene på Hamar i mars, og Lillestrøm i april går ikke av stabelen uten deltagelse fra Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Også i år har vi vært med, truffet mange hyggelige folk og medlemmer, og som vanlig vervet mange nye. 55 nye medlemmer til Folkeaksjonen i Vikingskipet på Hamar og gode 115 nyvervede medlemmer etter Villmarksmessen på Lillestrøm etter påske.

Nå står jakt og fiskedagene på Elverum for tur, og vi ønsker alle medlemmer velkommen innom vår stand.

Mannskapet med medlemmer fra Østfold og Akershus klar til dyst på årets Villmarksmesse på Lillestrøm. De jobbet jevnt og trutt og gav seg ikke før 115 nye medlemmer hadde betalt medlemskontingent.

Godt besøkte møter i lokallagene

Mange av Folkeaksjonens lokallag er flinke til å få medlemmene til å møte opp på møter og arrangementer.

ÅSMUND YSTAD

Slik har det vært i år også. Godt besøkte lokallagsårsmøter gir alltid inspirasjon til å jobbe videre for ledelsen i lokallagene.

Vestfold

Noen er flinkere enn andre, og det er umulig å komme forbi Vestfold lokallag når det gjelder årsmøter. Laget er ikke av de største, men i år som i fjor var det fullt hus på årsmøtet, med over 60 frammøtte.

Med interessante innledere møter folk opp, både medlemmer og andre, som melder seg inn for å få være med på årsmøtet. I år hadde Vestfold invitert Morten Kjørstad fra Rovdata. Rovviltneemnda i regionen og SNO er alltid representert på årsmøtene i FNR Vestfold.

Besøk fra Sverige

Østfold lokallag hadde invitert Daniel Ligné fra det Svenske jegerforbundet til årets årsmøte. De mange frammøtte østfold-

FOTO: ESPEN MARKER

Morten Kjørstad orienterte om arbeidet i Rovdata til fullt hus på årsmøtet til FNR Vestfold lokallag.

ingene fikk dermed en god orientering om de uholdbare forholdene i svensk rovdyrforvaltning, som også har stor betydning i Norge.

Gaupe, jerv og reindrift

FNR Nord-Trøndelag lokallag bruker hvert år å kombinere årsmøtet med et åpent tema møte. I år var temaet forskning på gaupe og jerv. Innledere var John Odden fra NINA/ Scandlynx, Morten Kjørstad, Rovdata og Matias Jåma fra Nord-Trøndelag Reinsamelag.

Mange av de andre lokallagene er også flinke til å samle sammen folk til interessante møter. Og det kan alltid være interessant å

få tips og inspirasjon fra andre lag.

For eksempel fra Oppdal og Rennebu lokallag som tidligere i år arrangerte et godt besøkt temamøte med SNO, om dokumentasjon av rovdyrdrepte husdyr og rovdyrbestanden i distriktet.

Ulvekveld i Ringsaker

Eller fra Ringsaker lokallag som samler mange tilhørere på sine temamøter. I slutten av mai trakk Ringsaker lokallag over 60 tilhørere en varm vårveld for å være med på ulvekveld, med Tomas Strømseth fra Skandulv og Nils Solberg fra FNR.

FOTO: NILS SOLBERG

Daniel Ligné holdt et friskt og ærlig foredrag om den håpløse svenske ulveforvaltningen til over 50 frammøtte på årsmøtet i FNR Østfold.

FOTO: TOR ARNE OLSEN

Innledere på årsmøtet i FNR Nord-Trøndelag. Morten Kjørstad, Mattias Jåma og John Odden flankeres av styreleder Håvard Furulund og styremedlem Mette Karlgård.

Ekstraordinært årsmøte, FNR Akershus 2012

Saksliste:

1. Godkjenning av innkalling
2. Godkjenning av saksliste
3. Styrets årsberetning
4. Regnskapet
5. Valg
6. Innkommende forslag

Sted: Minne Gårdskaffe
2092 Minnesund
Dato: 14.08.12 Kl. 18.00

Enkel bevertning

For styret
Marius Rør Andresen
Leder FNR Akershus

Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag

Lokallag	Leder	Telefon
Akershus	Marius Rør Andresen, Minnesund	tlf. 970 84 134
Østfold	Jon Stabekk, Halden	tlf. 908 66 479
Søndre Buskerud	Tor Brandt, Drammen	tlf. 926 34 730
Glåmdalen	Kjell Eierholen, Arneberg	tlf. 971 80 798
Vestfold	Helge Røsholt, Steinholt	tlf. 913 27 239
Telemark	Trond Kvernstuen, Nordagutu	tlf. 959 47 635
Hallingdal	Oddvar Berg, Hol	tlf. 913 42 213
Trysil	Rune Jota, Trysil	tlf. 901 59 524
Åmot og Elverum	Vidar Helgesen, Rena	tlf. 91 74 67 96
Ringsaker	Geir Atle Aas, Brumunddal	tlf. 907 27 902
Rendalen og Stor-Elvdal	Roy Tovsrud, Hanestad	tlf. 62 46 92 28
Nord-Østerdal	Harald Enge, Os	tlf. 950 88 892
Lillehammer	Ottar Moe, Øyer	tlf. 61 27 81 26
Gausdal	Arve Gudbrand Blihovde, Gausdal	tlf. 958 18 520
Nordre Land	Håkon Bratrud, Dokka	tlf. 951 57 970
Valdres	Arne Myrvang, Rogne	tlf. 61 34 04 63
Skjåk	Else Mona Bjørnstad, Skjåk	tlf. 915 39 565
Lesja	Karl Øygarden, Lesja	tlf. 905 19 207
Oppdal og Rennebu	Ola Arne Aune, Oppdal	tlf. 970 79 868
Gauldal	er Bjarne Bonesvoll, Rognes	tlf. 909 53 610
Nord-Trøndelag	Håvard Furulund, Nordli	tlf. 976 80 570
Helgeland	Arnulf Skreslett, Korgen	tlf. 920 11 611

Landsstyret i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Leder	Nils Solberg, Halden	tlf. 479 11 542
Styremedlem	Laila Hoff, Hattfjelldal	tlf. 920 51 459
	Karen Anette Anti Oskal, Målselv	tlf. 900 69 944
	Torvald M. Brinch, Oslo	tlf. 950 48 909
	Vidar Helgesen, Rena	tlf. 917 46 796
Varamedlem	Ola Arne Aune Oppdal	tlf. 970 79 868
	Veronika Seim Bech, Vik i Sogn	
	Eli Bjorvatten Vegårshei	
Daglig leder	Åsmund Ystad, Steinkjer	tlf. 975 95 119
	e-post:	aksjonen@rovdyr.org

Adresseendring?

Flyttet eller fått ny adresse? Vær vennlig og gi oss beskjed, slik at du fortsatt får tidsskriftet *Rovdyr* i posten.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon som har til formål å endre dagens rovdyrpolitikk med følgende hovedkrav:

• Forvaltningsmodellen med kjerneområder og soner må bort

Kjerneområder og soner for rovdyr er en kunstig geografisk inndeling som gir en urimelig belastning for enkeltpersoner og lokalsamfunn i rovdyrrområdene. Rovdyrbestandenes levedyktighet må vurderes over større områder også gjennom samarbeid med naboland. Bestandene må balanseres mot en aktiv bruk av utmarksressursene.

• Lokal forvaltning

Rovdyrforvaltningen må underlegges lokal folkevalgt styring og kontroll. Dette er en grunnleggende forutsetning for en vellykket rovdyrpolitikk. Forvaltningen må skje i samsvar med lovverk og internasjonale avtaler som forplikter Norge til å ta hensyn til lokalbefolkningens og urbefolkningens nærings- og kulturtradisjoner.

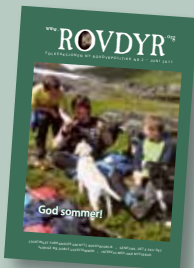
• Effektivt uttak av skadedyr

Uttak av rovdyr som gjør skade, viser unormal adferd, eller skaper truende situasjoner må skje raskt og effektivt. Lovverk og forvaltning må tilpasses allmenne verdioppfatninger om dyrevern, ressursforvaltning og respekt for enkeltmennesket. Nødvergeretten må kunne brukes for å forhindre skade.

• Nei til fast ulvestamme i Norge

Ulven i Skandinavia tilhører den russiske ulvestammen og er ingen truet art. En ulvestamme gir store negative konsekvenser for allsidig bruk av utmarksressursene og i neste omgang bosetting og næringsliv. Folk føler frykt for ulven der den etablerer seg. Ulven kan i spesielle situasjoner være direkte farlig for mennesker.

Tidligere utgaver av Rovdyr kan leses på www.rovdyr.org

Nr 2-2011

- Leder: En ny vår?
- Forhandlingene om nytt rovdyrforlik
- Bernkonvensjonen: Bingo eller biologi?
- Ny rovvilterstatning for tamrein
- Genetikk - det er fali det
- Sverige må doble ulvestammen
- Svenskene teller med norske rovdyr
- Kongen i skogen
- Intervju med Ivar Myrnes
- Fra årsmøter i lokallagene

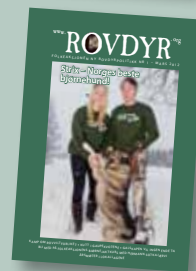
Nr 3-2011

- Selvfølgelig skal vi jakte på utrydningstruet ulv
- Sverige legger seg flat for EU
- Bjørn gomler reinkalv i store mengder
- Nytt rovdyrforlik - ord for ord
- Videre oppfølging av rovdyrforliket
- Neste gang smeller det
- Forskningsprosjekt på tamrein og rovdyr i Midt-Norge
- Ringen sluttet? Fra Yellowstone til ulvesonen

Nr 4-2011

- Ulven er et oljeprodukt
- Nå kommer gaupekalkulatoren
- Innavlshysteri uten troverdighet
- Beitenekt utsatt til 2013
- Kongeørna skal få boltre seg fritt
- Samisk reindrift - når rovdyra får fritt spillerom
- Regjeriengen og Stortinget øker statsstøten til Folkeaksjonen

Nr 1-2012

- Kamp om rovviltforliket
- Kraftige kutt i gaupekvotene
- Mattilsynet ok for mye Møllers tran
- Hvem bestemmer over verdifulle ulver?
- Klart for uttak av bjørn på vårsnø
- Kurs i bjørnejakt med Hermann Sotkajærvi
- Strix - Norges beste bjørnehund

Landsstyret i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Leder	Nils Solberg, Halden	tlf. 479 11 542
Styremedlem	Laila Hoff, Hattfjelldal	tlf. 920 51 459
	Karen Anette Anti Oskal, Målselv	tlf. 900 69 944
	Torvald M. Brinch, Oslo	tlf. 950 48 909
	Vidar Helgesen, Rena	tlf. 917 46 796
Varamedlem	Ola Arne Aune Oppdal	tlf. 970 79 868
	Veronika Seim Bech, Vik i Sogn	
	Eli Bjorvatten Vegårshei	
Daglig leder	Åsmund Ystad, Steinkjer	tlf. 975 95 119

e-post:

aksjonen@rovdyr.org

Adresseendring?

Flyttet eller fått ny adresse? Vær vennlig og gi oss beskjed, slik at du fortsatt får tidsskriftet Rovdyr i posten.